

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Dziedzictwo archeologiczne

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot podstawowy i kierunkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie bez oceny

Prowadzący:

wykład: dr hab. Jacek Górski;

Koordynator sylabusu:

dr hab. Jacek Górski

Sylabus dostępny w ramach:

- [Dziedzictwo archeologiczne](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: dr hab. Jacek Górski;
- [Dziedzictwo archeologiczne](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: dr hab. Jacek Górski;
- [Dziedzictwo archeologiczne](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: dr hab. Jacek Górski;

Wymagania wstępne:

- Wiadomości dotyczące powszechnej historii starożytnej i historii średniowiecznej Polski na poziomie wymagań liceum ogólnokształcącego.
- Podstawowe wiadomości z geografii fizycznej Europy.

Cele:

Zapoznanie studentów z następującymi zagadnieniami:

- Materialne, duchowe i społeczne dziedzictwo archeologiczne – lokalny i globalny wymiar archeologii;
- Rozwój człowieka w czasach pra- i wczesnohistorycznych – omówienie głównych etapów rozwoju na ziemiach polskich w kontekście archeologii Starego Świata;
- Najważniejsze odkrycia światowej archeologii;
- Ochrona światowego dziedzictwa archeologicznego i jego popularyzacja.

Treści kształcenia:

Wykład zapoznaje studenta z różnymi aspektami dziedzictwa archeologicznego na terenie Starego Świata, z uwzględnieniem zarysu pradziejów ziem polskich na tle podstawowych etapów rozwoju oraz z ogólną metodyką dyscypliny.

- wprowadzenie do zagadnienia – podstawowe pojęcia i terminy, periodyzacja, metody badań archeologicznych;
- ciągłość kultury ludzkiej od czasów dolnego paleolitu do dziś – materialny, społeczny i duchowy wymiar kultury;
- zarys prahistorii ziem polskich na tle rozwoju społeczeństw Starego Świata – najważniejsze etapy;
- omówienie sztandarowych odkryć światowej archeologii, w tym aspektów konserwatorskich;
- prawne aspekty ochrony zabytków archeologicznych;
- zabytki archeologiczne jako „produkt turystyczny” – przykład działalności skansenów archeologicznych.

Efekty kształcenia:

Wiedza

Student ma podstawową wiedzę o relacji archeologii do innych nauk społecznych i historycznych oraz jest świadomy odrębności przedmiotowej i metodologicznej specyfiki dyscypliny i związków z naukami pomocniczymi (H1A_W03).

Student ma wiedzę o zasadniczych wątkach procesów pradziejowych i kluczowych zmianach zachodzących w populacjach prahistorycznych na obszarze Polski, w kontekście rozwoju społeczeństw Starego Świata (W1A_W05).

Student ma podstawową wiedzę o prawnych i konserwatorskich aspektach ochrony dziedzictwa archeologicznego i potrafi zacytować przykłady światowych działań w tych dziedzinach (H1A_W06).

Umiejętność

Student zna metody samodzielnego wyszukiwania, oceniania, analizowania i selekcjonowania informacji w odniesieniu do źródeł materialnych – dziedzictwa archeologicznego (HA1A_U01)

Student radzi sobie z krytycznym podejściem do źródeł archeologicznych i literatury na ich temat. Potrafi omówić zasadnicze wątki procesów dziejowych posługując się przykładami ruchomych i nieruchomych zabytków archeologicznych oraz podać ich znaczenie w całokształcie kultury ludzkiej (H1A_U02; H1A_U05)

Kompetencje społeczne

Absolwent jest świadom konieczności podnoszenia swoich kwalifikacji i doskonalenia poziomu swojej wiedzy (H1A_K05)

Absolwent zdaje sobie sprawę, że jest odpowiedzialny za trwałość zachowanego dziedzictwa archeologicznego i ma świadomość jego roli w kształtowaniu się wspólnych korzeni ludzkości (H1A_K05).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład zawsze bogato ilustrowany (prezentacja PowerPoint). Planuje się kilka debat, w tym na temat etnogenezy Słowian (na podstawie zadanych lektur), zajęcia na stałych i czasowych wystawach w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Warunkiem zaliczenia jest zdanie ustnego egzaminu końcowego. Ze względu na obszerny zakres materiałowy i roczny cykl wykładowy, przewiduje się przeprowadzenie półrocznego zaliczenia w formie pisemnej. Terminy zaliczenia i egzaminu są dostosowane do życzeń grupy (w tym zakresie jestem dyspozycyjny). Istnieje możliwość zaliczenia i zdawania egzaminu w terminie „zerowym”.

Lektury podstawowe:

- Kaczanowski P., Kozłowski J. K., Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.), Wielka Historia Polski, tom I, Kraków.

Lektury uzupełniające:

- Gąssowski J., Prahistoria sztuki, Warszawa 1994.
- Gierowski J. A., Grodziski S., Wyrozumski J., [red.] Wielka Historia Świata, t. 1 (Świat przed „rewolucją” neolityczną), Kraków-Warszawa 2004.
- Gierowski J. A., Grodziski S., Wyrozumski J., [red.] Wielka Historia Świata, t. 2 (Stary i Nowy Świat. Od „rewolucji” neolitycznej do podbojów Aleksandra Wielkiego), Kraków-Warszawa 2005.
- Godłowski K., Z badań nad zagadnieniem rozprzestrzenienia się Słowian w V-VII w. n.e., Kraków 1979.
- Kadrow S., U progu nowej epoki. Gospodarka i społeczeństwo wczesnego okresu epoki brązu w Europie Środkowej, Kraków 2001.
- Krzak Z., Megalithy Europy, Warszawa 1994.
- Prinke R. A., Aktualne zagrożenia dziedzictwa archeologicznego, Poznań 1997.

Uwagi: